

Protocol Vertrouwenspersoon

Een hulpmiddel voor een Sociaal Veilige Sportomgeving

Opgesteld door: Hanneke Moerman
Datum vaststelling: 01-03-2021
Versie: 1.0
Laatst bijgewerkt: 05-02-2020

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1 Vertrouwenspersoon	4
2 Grensoverschrijdend gedrag	4
2.1 Vormen van grensoverschrijdend gedrag	4
2.1.1 Seksuele intimidatie.....	4
2.1.2 Discriminatie.....	4
2.1.3 Pesten.....	5
2.1.4 Agressie	5
2.1.5 Interne criminaliteit	5
2.2 Uitgangspunten	5
2.3 Melden van (vermoeden) ongewenst gedrag	6
Bijlage 1 Protocol vertrouwenspersoon	7
Bijlage 2 Registratieformulier	8
Bijlage 3 Rapportageformulier	9
Bijlage 4 Bereikbaarheidsgegevens vertrouwenspersoon	10
Bijlage 5 Infographics.....	11

Inleiding

De vertrouwenspersoon (VP) is binnen s.v. NAS het eerste aanspreekpunt voor iedereen die opmerkingen of vragen heeft m.b.t. seksuele intimidatie of ander grensoverschrijdend gedrag (agressie, pesten, discriminatie, e.d.) naast doping, matchfixing en misschien fraude, of over een concreet incident een gesprek wil met de vereniging. De VP is aanspreekbaar voor sporters, ouders van sporters, toeschouwers, leiding, vrijwilligers en bestuur. Deze gesprekken zijn in principe vertrouwelijk. Maar deze vertrouwelijkheid heeft zijn grenzen: als het algemeen belang van een veilige sportomgeving gevaar loopt en in bepaalde gevallen dat de Nederlandse wetgeving de VP en het bestuur verplicht de vertrouwelijkheid te doorbreken. Is dit laatste het geval, dan is er voor de VP sprake van een conflict van taken. Dit conflict van taken kan zich vooral voordoen als hij in een vertrouwelijk gesprek op de hoogte wordt gesteld van een concreet ernstig incident van grensoverschrijdend gedrag. Overleg tussen de VP en het bestuur van de vereniging speelt een belangrijke rol bij de oplossing van het conflict van taken.

Het bestuur heeft de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van haar leden. De VP zal in alle gevallen dat hij op welke wijze dan ook kennisneemt van een incident m.b.t. grensoverschrijdend gedrag dit geanonimiseerd met het bestuur moeten bespreken. Hierbij wordt de vertrouwelijkheid niet geschonden terwijl het bestuur kan beoordelen of en hoe zij moet handelen. Alleen wanneer het bestuur niet zonder nadere informatie kan handelen, zal zij de VP om die informatie vragen, waardoor de vertrouwelijkheid (deels) wordt opgeheven. Binnen het bestuur is de voorzitter het aanspreekpunt van de VP.

In dit protocol gaan we eerst in op grensoverschrijdend gedrag. Daarna wordt de handelwijze van de VP beschreven in het geval hij in vertrouwen op de hoogte wordt gebracht van een incident m.b.t. grensoverschrijdend gedrag. Ook een eventueel (intern) conflict van taken van de VP wordt beschreven naar de te nemen acties.

Dit protocol maakt deel uit van het brede beleid over het creëren en onderhouden van een veilige sportomgeving bij de s.v. NAS.

Daar waar gesproken wordt over hij wordt ook zeker zij bedoeld.

1 Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is binnen de sportvereniging het aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met grensoverschrijdend gedrag en hier met iemand over wil praten. Hij is beschikbaar voor iedereen die opmerkingen of vragen heeft over grensoverschrijdend gedrag of die over een concreet incident een gesprek wil met iemand die bekend is binnen de sportvereniging maar ook voldoende afstand en professionaliteit heeft om objectief te kunnen oordelen. De vertrouwenspersoon is er voor de sporters, ouders/verzorgers van sporters, leiding, vrijwilligers, bestuur, etc.

De gesprekken met de vertrouwenspersoon zijn vertrouwelijk. Het kan echter voorkomen dat de vertrouwelijkheid opgeheven wordt.

Overwegingen die tot het opheffen van de vertrouwelijkheid aanleiding kunnen geven zijn:

- er is sprake van een ernstig strafbaar feit;
- er is sprake van angst of onmacht aan de zijde van betrokkene om een strafbare en/of ongewenste situatie te beëindigen;
- er is sprake van een voor de betrokkene of derden acute onveilige sportomgeving;
- er is sprake van gedragingen of een situatie waarin het bestuur vanuit haar verantwoordelijkheid in het algemeen belang moet ingrijpen.

In geval dat de vertrouwelijkheid moet worden opgeheven omdat er sprake is van een ernstig strafbaar feit waar aangifteplicht voor geldt, zoals bij verkrachting, dan stelt de VP het bestuur daarvan in kennis en zal het bestuur deze verplichting tot aangifte moeten nakomen. Doet zij dat niet, dan berust deze verplichting in even grote mate bij de VCP. Deze kan echter geen aangifte doen namens de vereniging, maar doet dat dan als privépersoon.

De handelwijze van de VP en/of bestuur bij het opheffen van de vertrouwelijkheid is uitgewerkt in het protocol dat als Bijlage 1 is opgenomen.

2 Grensoverschrijdend gedrag

Binnen sportvereniging NAS Benthuizen vinden we dat we met respect met elkaar moeten omgaan. Stelregel is: als anderen iets bij jou doen dat jij niet plezierig vindt, moet je dat ook niet bij anderen doen. Respect verdien je met goed gedrag, maar soms komt het helaas voor dat het gedrag van de ander te ver gaat. En dat iemand zich daardoor niet meer veilig voelt in een team of binnen de vereniging.

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: 'elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen'.

Kort gezegd: het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situatie waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd.

Het maakt niet uit of grensoverschrijdend regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar.

2.1 Vormen van grensoverschrijdend gedrag

We herkennen een aantal vormen van grensoverschrijdend gedrag die hieronder kort worden besproken.

2.1.1 Seksuele intimidatie

Onder seksuele intimidatie verstaan we iedere vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele duiding (connotatie) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.

2.1.2 Discriminatie

Discriminatie is het ongelijk behandelen, achterstellen of uitsluiten van mensen op basis van (persoonlijke) kenmerken zoals godsdienst en levensovertuiging, herkomst of huidskleur, geslacht, nationaliteit, seksuele voorkeur, leeftijd, handicap of chronische ziekte.

2.1.3 Pesten

Pesten is het gedrag waarbij iemand herhaald en gedurende langere tijd door anderen bejegend wordt op manieren die leiden tot fysieke verwonding en/of psychisch lijden.

Plagen is het op speelse wijze prikkelen van een ander door middel van verbale en fysieke grapjes. Ook kan het plagen wederzijds zijn.

Plagen en pesten is dus niet hetzelfde. Het onderscheid is niet altijd even goed te herkennen. Hierdoor wordt pesten nogal eens ten onrechte voor plagen aangezien.

Bij plagen zijn beide partijen (vrijwel) aan elkaar gelijk, en is de situatie één op één. De ene keer doet de een wat, de andere keer de ander. Het kan gebeuren dat het niet prettig gevonden wordt, en er kan zelfs ruzie van komen, maar zelfs dan geven beide partijen goed partij. Plagen kan ook een goedaardig karakter hebben, waarbij beide partijen erom kunnen lachen. Een sprekend en typisch Nederlands voorbeeld is het Sinterklaasgedicht.

Pesten is structureel anders. In tegenstelling tot bij plagen is er hier geen gelijkwaardigheid meer. De pesterijen gebeuren (vaak) niet één op één, maar met een hele groep tegen één (soms twee of drie, maar vaak een minderheid). De gepeste kan zich niet verweren, en is altijd de sigaar. Vaak durft of kan hij niet terugslaan, of is hierin niet doeltreffend. Plagen houdt na verloop van tijd op, terwijl pesten vaak voortdurend doorgaat.

2.1.4 Agressie

Agressie omschrijven we als: 'Iedere vorm van gedrag dat gericht is op het teweegbrengen van onlustgevoelens bij leden, leiding en/of bestuur van s.v. NAS. Het gedrag kan gepaard gaan met geweld of geweldsdreiging. De agressie staat in relatie tot de functie of het functioneren van s.v. NAS.

We onderscheiden:

- Verbale agressie – uitschelden, schreeuwen of zeer fel in discussie gaan. Ook discriminerende opmerkingen vallen hieronder. Verbale agressie kan zowel persoonlijk, telefonisch of via sociale media plaatsvinden.
- Fysieke agressie – schoppen, duwen, slaan, spugen, vernielen of beroven.
- Psychische agressie – iemand verbaal of schriftelijk bedreigen, chanteren of vernederen.

Agressie hoeft geen eenmalige gebeurtenis te blijven. Door niet te reageren op agressief gedrag is de kans groot dat dit blijft voortbestaan en/of gaat escaleren.

Ook aan de s.v. NAS gerelateerde voorvallen in de privé situatie vallen hieronder. De uitingsvormen van agressie kunnen zowel verbaal als fysiek zijn.

2.1.5 Interne criminaliteit

Er is sprake van interne criminaliteit wanneer leden/leiding/vrijwilligers zich eigendommen van de club toe-eigenen.

2.2 Uitgangspunten

Alle vormen van ongewenst gedrag worden beschouwd als een schending van de integriteit van leden, leiding of vrijwilligers.

Het bestrijden en voorkomen van ongewenst gedrag is een onderdeel van het sociale beleid van de vereniging.

Ongewenst gedrag kan leiden tot afname van concentratie, motivatie, zelfvertrouwen, ziekte (verzuim) en uiteindelijk tot het vertrek bij de vereniging.

Bestuursleden, leiding en leden hebben de verantwoordelijkheid een bijdrage te leveren aan het voorkomen van ongewenst gedrag.

Bestuursleden en leiding dienen zich kritisch op te stellen tegenover verschijnselen die ongewenst gedrag zouden kunnen veroorzaken en dienen hiertegen op te treden.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het voorkomen van ongewenst gedrag. Het beleid met betrekking tot ongewenst gedrag is in dit protocol verwoord en zal ook als zodanig worden uitgedragen.

2.3 Melden van (vermoeden) ongewenst gedrag

Voor ieder lid, leiding, bestuurslid of vrijwilliger geldt een meldingsplicht ten aanzien van ieder redelijk vermoeden van ongewenst of grensoverschrijdend gedrag tegenover een betrokkene bij de s.v. NAS. Het melden gebeurt bij de vertrouwenspersoon.

Bij vermoedens van grensoverschrijdend gedrag, anonieme signalen, eigen waarneming of geruchten daarover, licht de VP het bestuur in. Besluit het bestuur daarop tot verdere stappen, zoals nader onderzoek, dan wordt de VP daar niet mee belast. Ook wordt de VP niet belast met inhoudelijke taken bij een eventueel tuchtrechtelijk traject, ook al komen de signalen van hem.

Bijlage 1 Protocol vertrouwenspersoon

Als de vertrouwenspersoon ingeschakeld wordt, gaat hij volgens onderstaand protocol aan de slag.

1 Eerste opvang: verhaal en emoties

Iedereen kan een beroep doen op de vertrouwenspersoon (VP) voor vragen, vermoedens, meldingen, klachten en aangifte met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag. De VP is hiervoor het eerste aanspreekpunt binnen de vereniging. De betrokkene moet in de eerste plaats in vertrouwen een verhaal kwijt kunnen en worden opgevangen in verband met emoties die daarbij kunnen spelen.

De VP moet echter vooraf twee zaken duidelijk maken:

1. elk incident wordt geanonimiseerd met het bestuur besproken omdat die de verantwoordelijkheid heeft om de gevolgen voor de vereniging vast te stellen en daarnaar te handelen;
2. de vertrouwelijkheid van het gesprek is begrensd: als het bestuur oordeelt dat de veiligheid van een of meerdere leden van de vereniging in het geding is en/of wanneer er sprake is van een ernstig strafbaar feit¹.

2 Overleg over vervolgstappen: doorverwijzen

Naar aanleiding van wat de VP hoort, wordt de betrokkene geïnformeerd over mogelijke vervolgstappen en over de (externe) instanties waartoe de betrokkene zich kan wenden voor de verschillende vervolgstappen. De betrokkene maakt hierin zelf een keuze of wordt doorverwezen naar instanties die bij die keuzebepaling kunnen helpen (vertrouwenspersoon van de KNGU, maatschappelijk werk, huisarts).

3 Opheffen vertrouwelijkheid

De VP informeert de betrokkene over de gevolgen die het incident heeft voor de stappen die de VP moet zetten. In alle gevallen volgt geanonimiseerd overleg met het bestuur. Deze beoordeelt hoe vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid wordt gehandeld. Als dit handelen vereist dat (een deel van) de vertrouwelijkheid wordt opgeheven, krijgt betrokkene door de VP hierover uitleg en wordt om toestemming gevraagd. Bij toestemming is de vertrouwelijkheid opgeheven. Het opheffen van de vertrouwelijkheid kan ook zonder toestemming van de betrokkene gebeuren maar niet voordat:

- de VP de betrokkene heeft uitgelegd waarom hij deze stap moet nemen en om de toestemming heeft gevraagd;
- het is gebleken dat er geen andere weg is dan het opheffen van de vertrouwelijkheid om het voor het bestuur mogelijk te maken haar verantwoordelijkheid te nemen;
- naar het oordeel van het bestuur het niet-opheffen van de vertrouwelijkheid voor betrokkene en/of derden schade of gevaar zal opleveren en dit kan worden voorkomen door het opheffen van de vertrouwelijkheid;
- er in gevallen van ernstige twijfel bij de VP (en/of het bestuur) aan de juistheid van het opheffen van de vertrouwelijkheid, consultatie van zijn collega op bondsniveau heeft plaatsgevonden.

Opheffen van de vertrouwelijkheid gebeurt overigens met inachtneming van alle verplichtingen die het bestuur en de VP hebben richting de bescherming van de privacy van alle betrokken partijen. Met de betrokkene bespreekt de VP de mogelijke gevolgen van deze stap e verwijst de betrokkene naar relevante hulpverlening. Ook wordt afgesproken hoe betrokkene op de hoogte wordt gehouden van het handelen van het bestuur.

4 Rapportage aan bestuur

De VP brengt het bestuur altijd op de hoogte van wat een betrokkene heeft verklaard en welke afspraken met betrekking tot de doorverwijzing zijn gemaakt. Dit gebeurt geanonimiseerd, maar als het bestuur dit noodzakelijk vindt met verwijzing naar personen.

5 Verslaglegging

De VP legt verslag van de gevoerde gesprekken en de daaruit voortvloeiende doorverwijzing en gemaakte afspraken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de standaardformulieren: het registratieformulier voor de VP en het rapportageformulier voor de rapportage aan het bestuur. Deze formulieren worden binnen de vereniging op een veilige wijze gearchiveerd. De VP beheert dit archief.

¹ Strafbare feiten zoals in het Wetboek van Strafrecht zijn vastgelegd.

Bijlage 2 Registratieformulier

Naam VP:

Datum:

Gegevens gesprekspartner: Naam: Team: Bereikbaar:	Vraag naar informatie	Ongewenste situatie:
	Antwoord:	Verwijzing naar:
	Afspraken:	Afspraken:

Bijlage 3 Rapportageformulier

Naam VP:

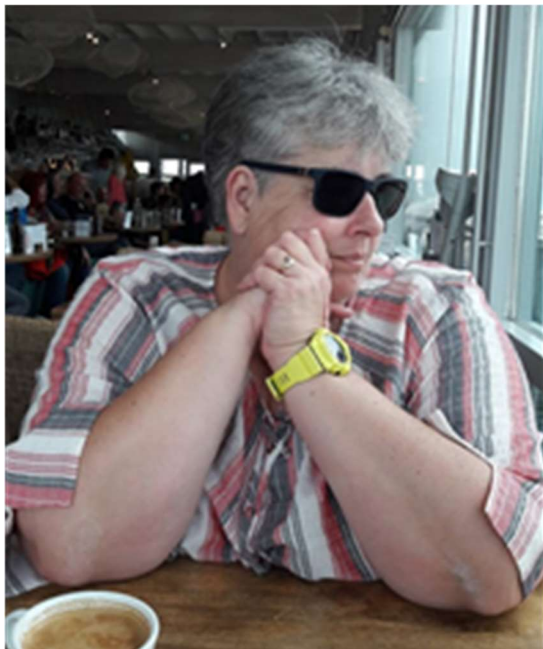
Datum:

	Vraag naar informatie	Ongewenste situatie:
	Antwoord:	Verwijzing naar:
	Afspraken:	Afspraken:

Bijlage 4 Bereikbaarheidsgegevens vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon van s.v. NAS is Hanneke Moerman.
Zij is te bereiken via vertrouwenspersoonnas@gmail.com of 06-41498868

Even voorstellen:

Ik ben Hanneke Moerman.
Geboren, getogen en nog steeds woonachtig in Benthuizen.
Héél vroeger ook op de gym gezeten, net zoals zovelen uit het dorp. Hierna nog een flink aantal jaren gevolleybald bij NAS. Ook bestuurlijk geen onbekende van de NAS.
Ik vind het leuk weer actief te zijn voor de NAS.

In het dagelijks leven houd ik me bezig met arbeidsomstandigheden en personeelsbeleid. Hierbij heb ik ook te maken met integriteit, agressie en veiligheid voor medewerkers zoals BHV.

Mocht je vragen hebben over grensoverschrijdend gedrag of hier iets over willen weten, aarzel dan niet en mail of bel me!

Vormen van pesten

Grapjes maken over de rug van een ander

Nare opmerkingen maken

Beledigen of uitschelden

In het bijzijn van anderen iemand terechtwijzen

Gebaren maken

Roddelen

Kritiek uiten op iemands persoonlijke leven

Eigendommen beschadigen

Negeren

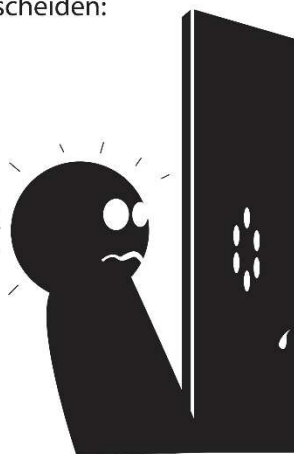
Iemand bewust in een isolement plaatsen

Agressie

Er zijn drie soorten agressie te onderscheiden:

Psychische agressie

Iemand verbaal of schriftelijk bedreigen, chanteren of vernederen.

Verbale agressie

Uitschelden, schreeuwen, discrimineren

Fysieke agressie

Schoppen, duwen, slaan, spugen, vernielen of beroven.